Natuurinclusieve landbouw
natuur en landbouw verbonden

28 mei 2025

Team natuurinclusieve landbouw

Theo Bakker

Coördinatie, Zuid NL

Pieter Struyk

Midden NL

Teus Ruig

Noord NL

Dana van Bentum

Noord Holland

Staatsbosbeheer Nederland

Totaal in Nederland:

- 273.000 ha natuur in beheer
- 50.000 ha verpacht
- 40.000 ha geliberaliseerd
- > 3.000 pachters

Waarom natuurinclusieve landbouw (NIL)

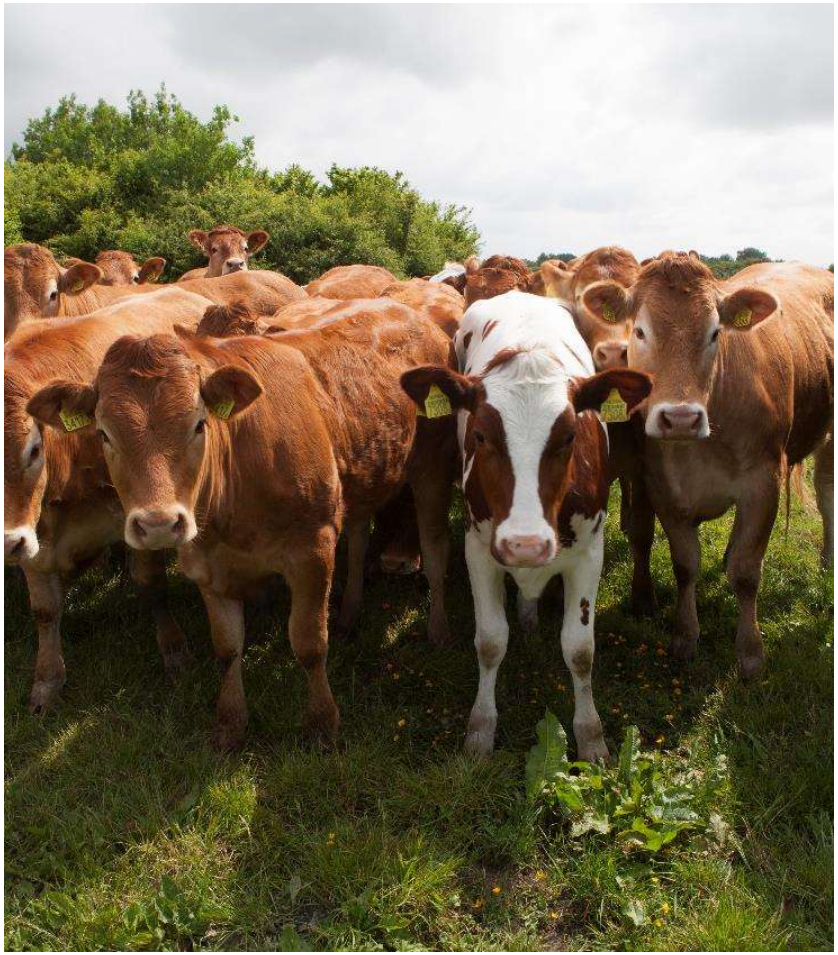

1.Bijdrage aan landbouwtransitie

2.Bijdrage aan andere maatschappelijke opgaven (klimaat, biodiversiteit, landschap, voedselkwaliteit)

3.Past in beleid van ontwikkeling van partnerschappen en duurzame ingebruikgeving

Wat is Natuurinclusieve landbouw?

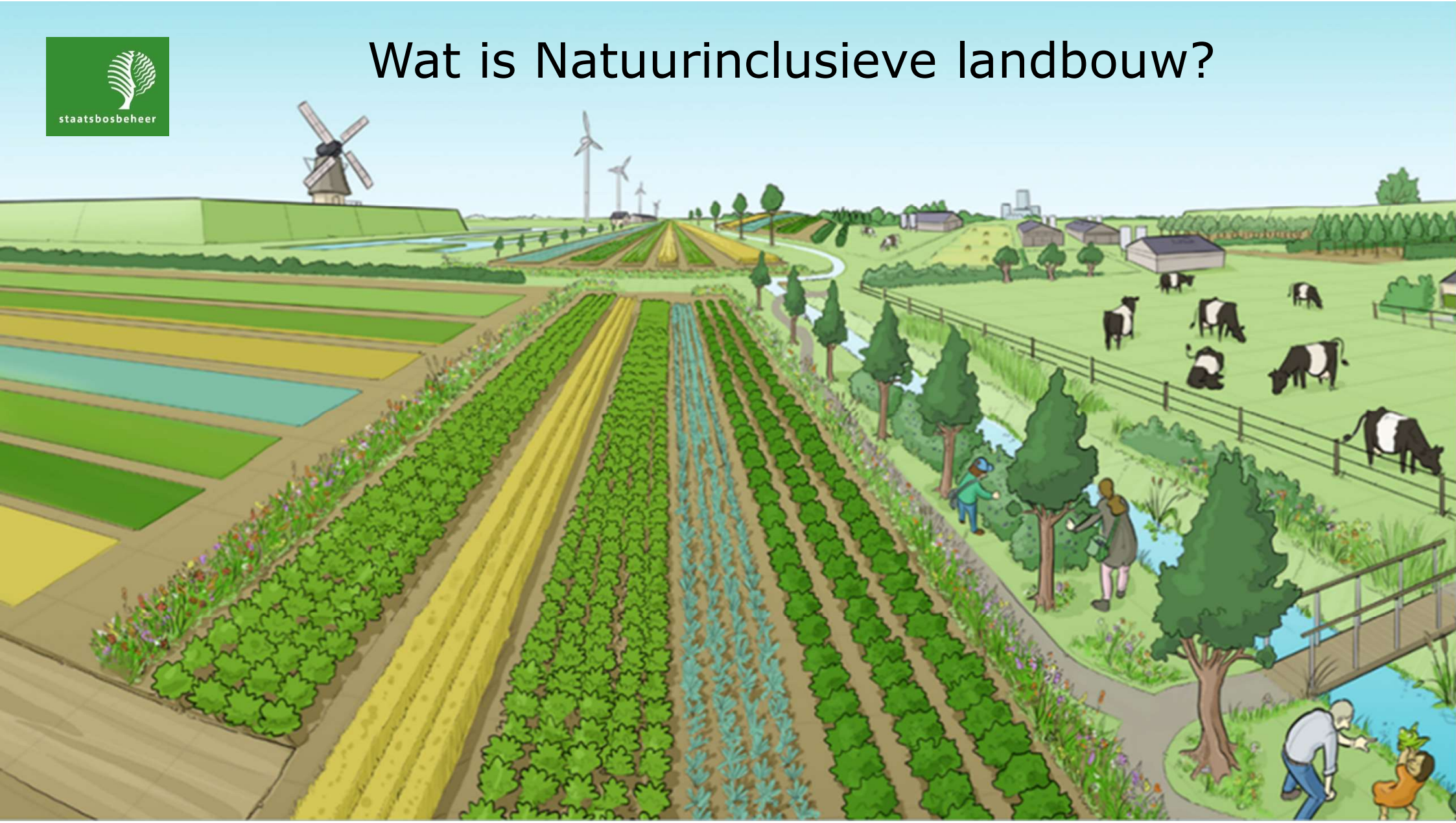

staatsbosbeheer

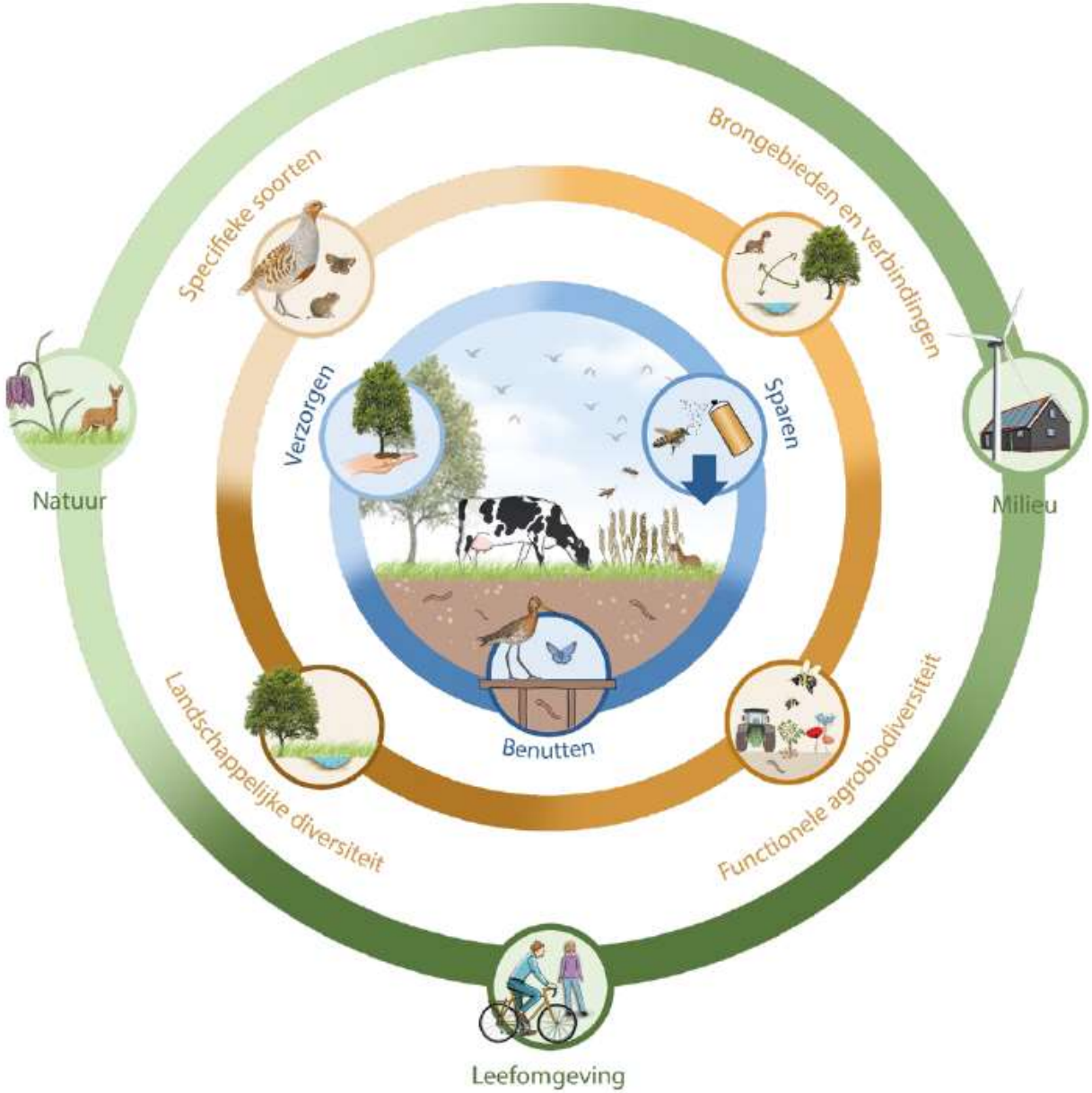

Van statisch naar dynamisch evenwicht

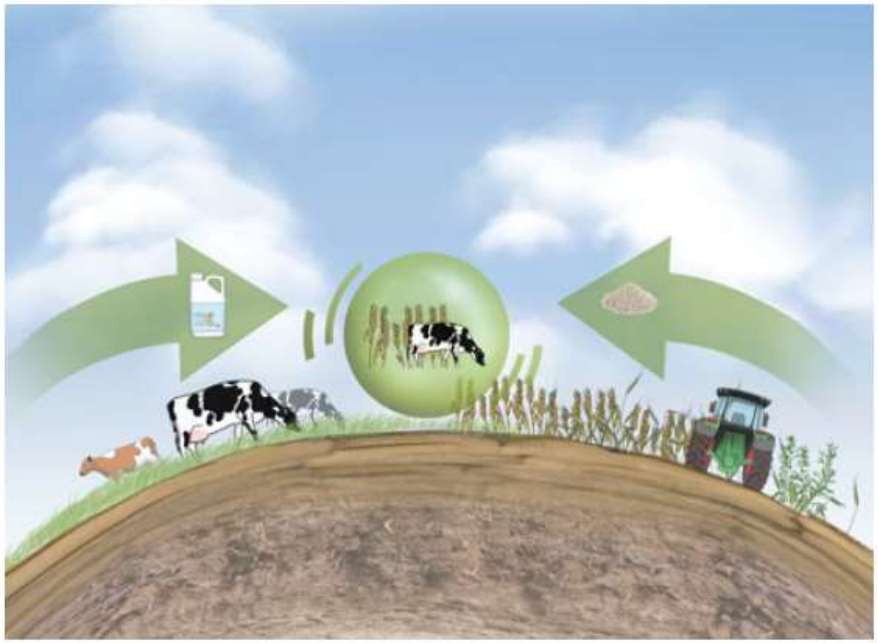

Controlemodel

- probleemgericht
- variatie uitschakelen
- continue monitoring en direct ingrijpen
- hoog risico
- statisch evenwicht

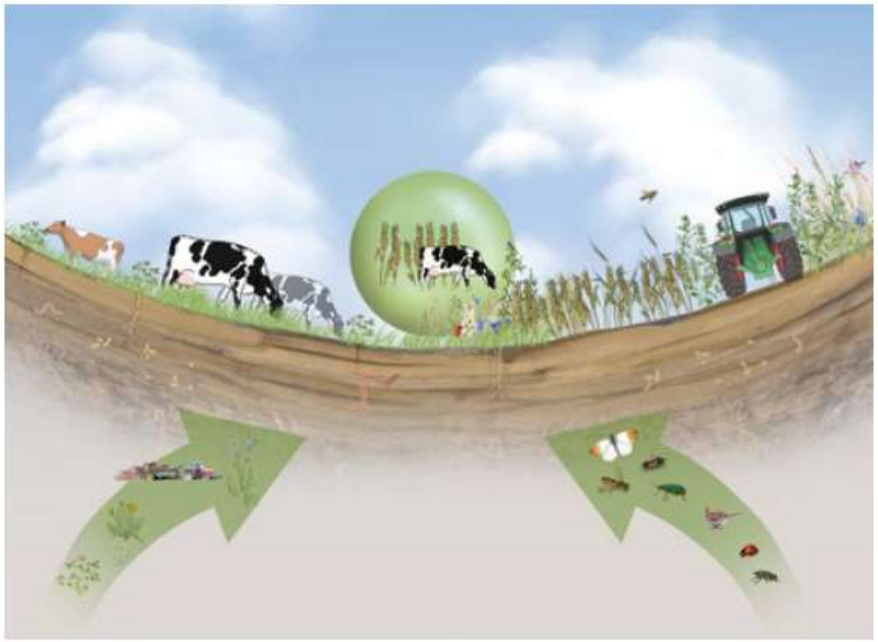

Adaptatiemodel

- systeemgericht
- variatie gebruiken
- zelfregulerend vermogen stimuleren, indirect sturen
- laag risico
- dynamisch evenwicht

Natuurinclusieve niveaus

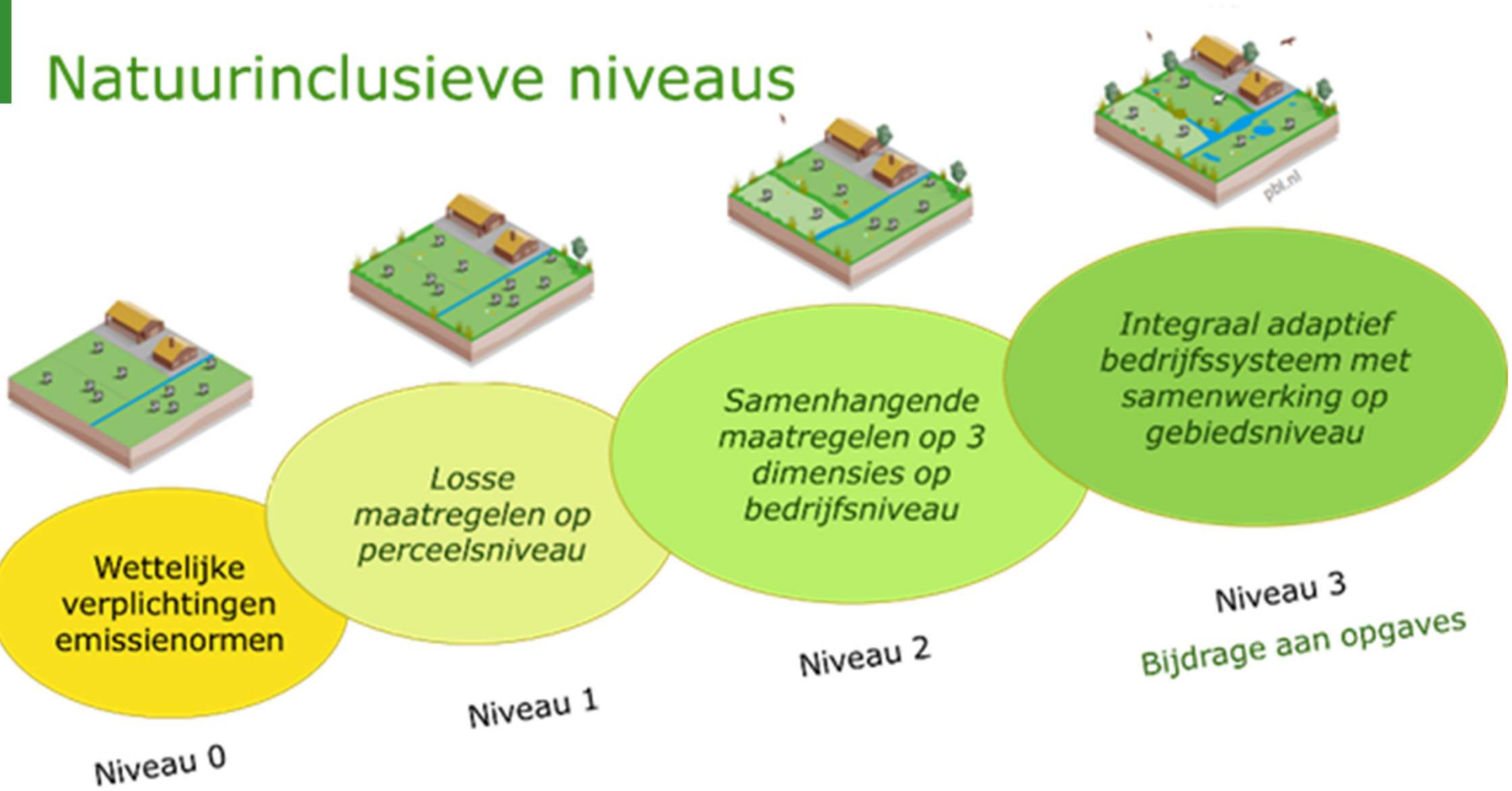

KPI’s als kader en richtinggevend

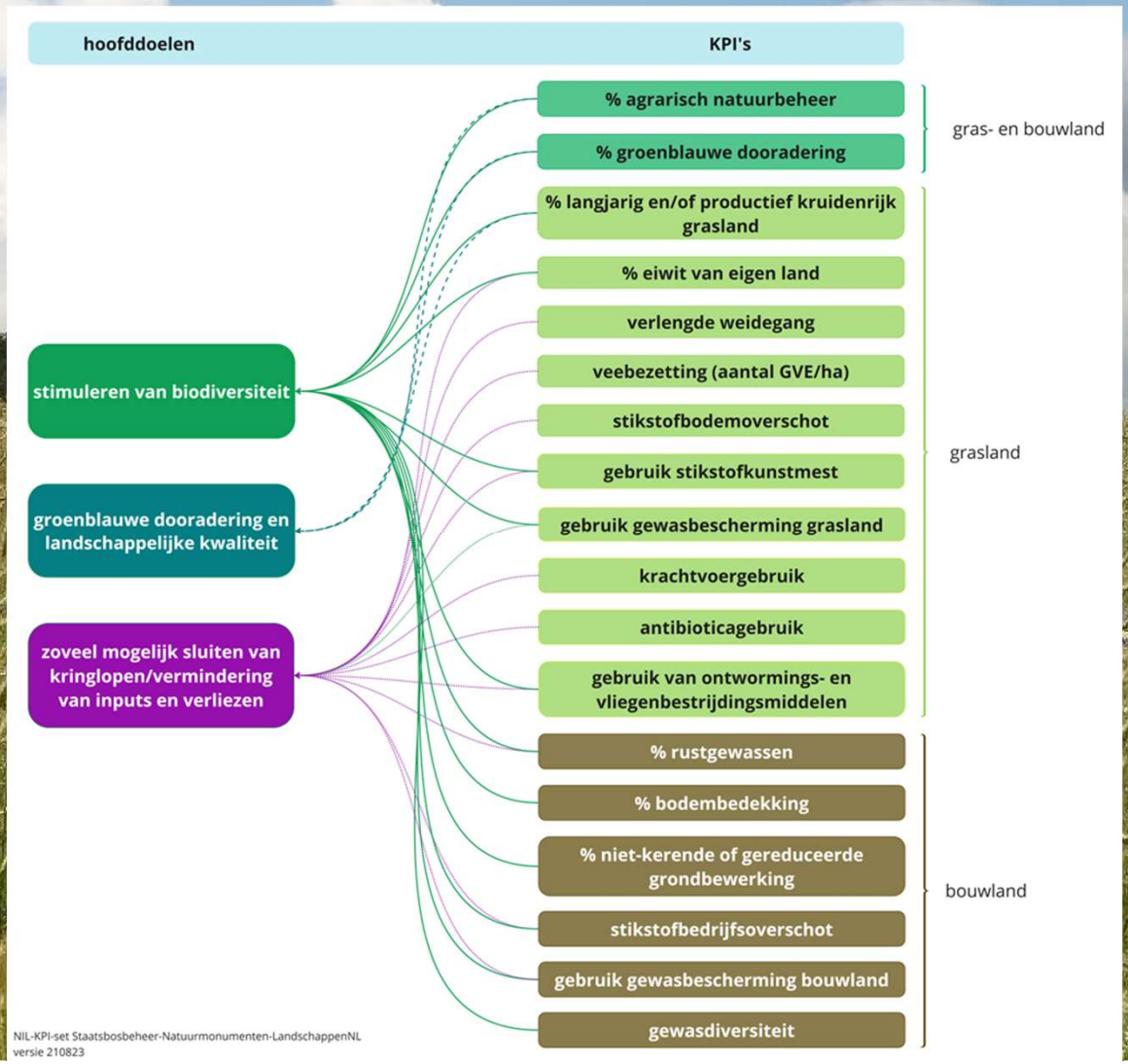

NIL bij Staatsbosbeheer

- Boer pacht grond van Staatsbosbeheer
- Zorgt voor optimaal beheer (SNL-proof)
- Boer neemt natuurinclusieve maatregelen op eigen grond
- Uiteindelijk minimaal op niveau 2

Natuurinclusieve landbouw: Wie, waar & hoe?

Randvoorwaarden

- Ondernemers met **visie** en **bezieling** voor biodiversiteit en landschap
- Focus op de directe **omgeving van SBB gebied**
- Op basis van verpachting van grond

Natuurinclusieve landbouw: hoe?

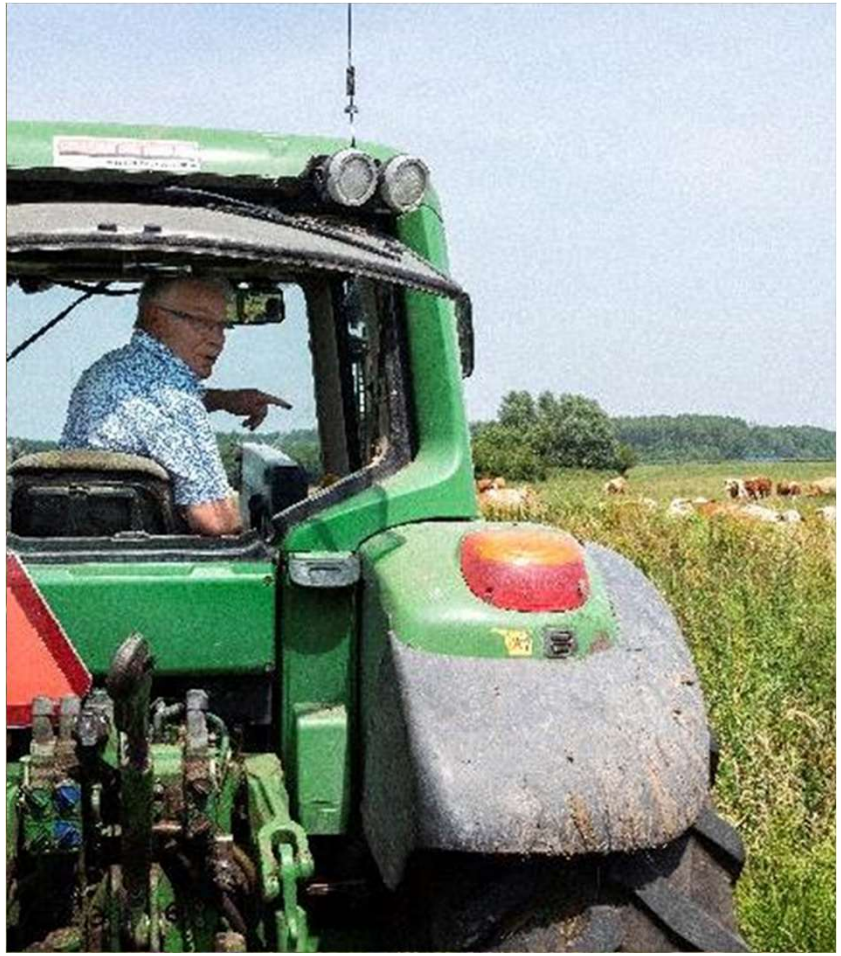

Verpachting grond

- Waar beschikbaar: pachtoppervlakte in overeenstemming met bedrijf
- Met pachtvorm en -duur aanpassen (bv geliberaliseerde pacht > 6 jaar, <12 jaar) via DIG

Ondersteuning

- Bestuurlijk gemeente, provincie, waterschap
- Leernetwerk voor ondernemers

Natuurinclusieve landbouw: aanpak

Langjarige samenwerking, vastgelegd in documenten:

- Samenwerkingsovereenkomst (standaard)
- Bedrijfsontwikkelplan ondernemer
- Grond- en gebruiksplan Staatsbosbeheer

Waar staan we nu?

eigen grond	2128	ha	44%
pachtgrond SBB	1952	ha	40%
pachtgrond 3-en	769	ha	16%
totaal in beheer	**4848**		100%

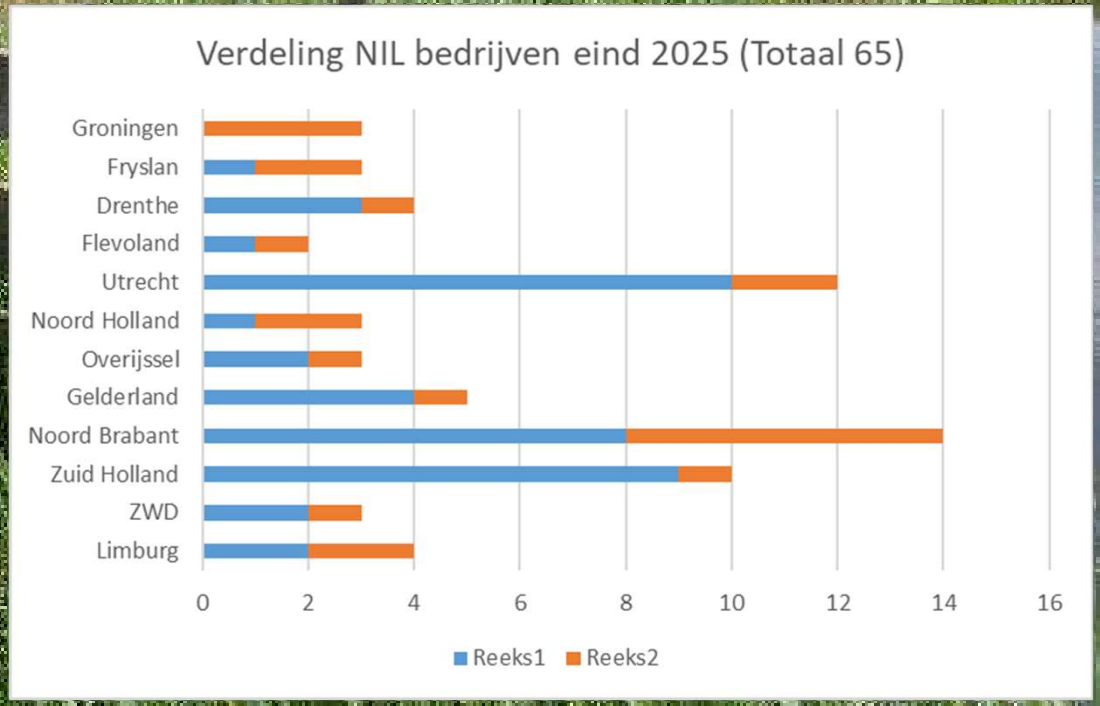

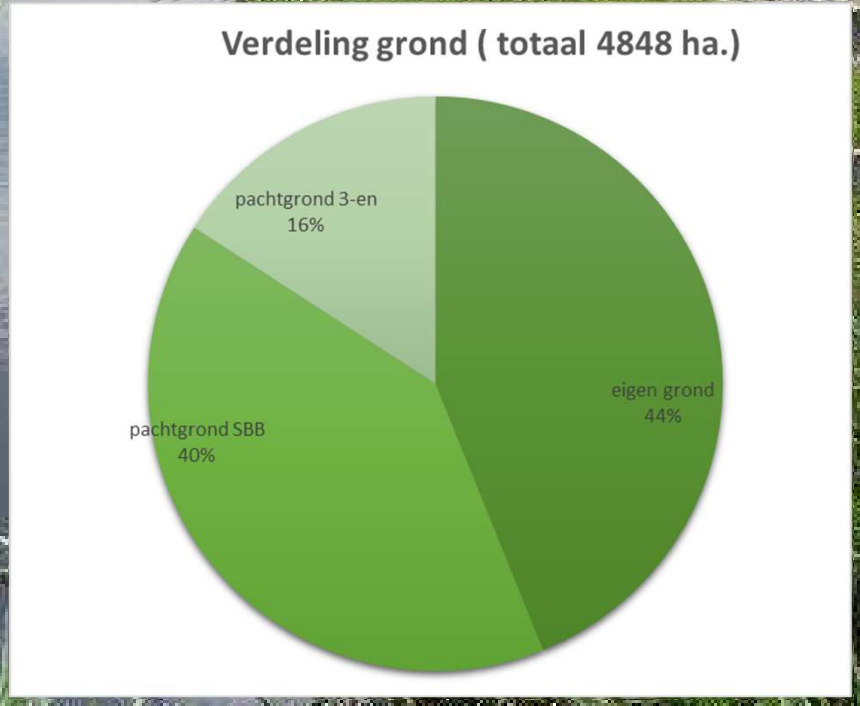

Pacht Staatsbosbeheer ‘Didam’ Proof

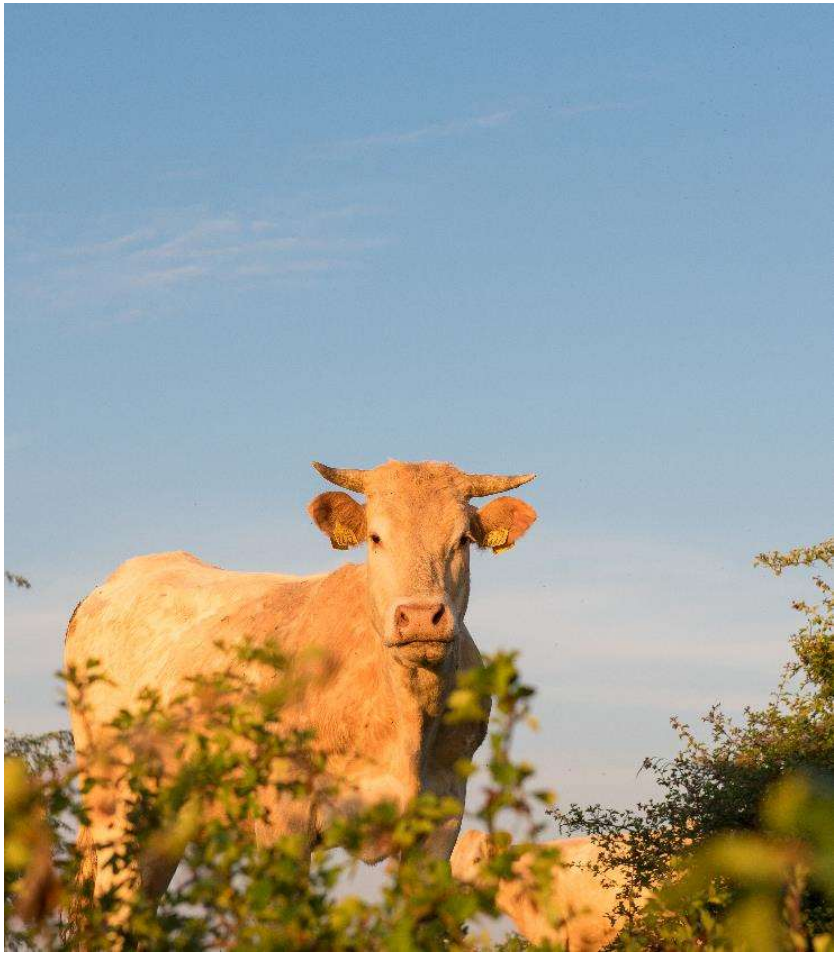

- Openbare pachtprocedure via www.pachtgrond.nu

- NIL boeren
  - Publicatie voornemen tot samenwerking en gunning
  - Prijstoets via pachttool

Criteria 2025

Criteria		Te behalen punten	Hoe aantoonbaar
1.	Afstand		Hemelsbreed, 2 decimalen
	- 0 tot 2 km	40	
	- 2 tot 4 km	30	
	- 4 tot 6 km	20	
	- 6 tot 8 km	10	
	- 8 tot 10 km	5	
	- 10 km en verder	0	
2.	Kennis en opleiding		Certificaat
	- Niveau 3 – certificaat natuurbeheer en ondernemerschap	30	
	- Niveau 2 – certificaat natuurbeheer en ondernemerschap	20	
	- Niveau 1 – certificaat natuurbeheer en ondernemerschap	10	
3.	Certificaten*		Certificaat
	- SKAL dierlijk of plantaardig	30	
	- Beter Leven Keurmerk**	5	
4.	Ervaring - Subsidie		Documenten: 1. SNL/ANLB ondertekende overeenkomst/beschikking voor beheer op eigen grond 2. Gecombineerde opgave pagina, pagina overzicht Mest en Grond
	Hectares met SNL/ANLB beschikking als percentage van het totaal aantal ha op het bedrijf		
	- 10-25% van totaal aantal ha op het bedrijf	10	
	- 26-40% van totaal aantal ha op het bedrijf	20	
	- 41-60% van totaal aantal ha op het bedrijf	30	
	- 61-100% van totaal aantal ha op het bedrijf	40	
5.	Ervaring – NIL		Pachtcontract
	- NIL pachter bij Staatsbosbeheer	50	
	- Geliberaliseerd pachter bij Staatsbosbeheer	25	
6.	Verduurzaming landbouwgrond		Eco-premie RVO/overzichtspagina vastgestelde gecombineerde opgave 2023/Skal certificaat
	- GLB goud	30	
	- GLB zilver	15	
	- GLB brons	5	
Maximaal te behalen kwaliteitspunten		**220**	
Minimaal noodzakelijk aantal punten voor een geldige inschrijving:		**50**	

* Certificaten dienen op het moment van inschrijving geldig te zijn

staatsbosbeheer

Bedankt voor uw aandacht!
Vragen?

natuurinclusievelandbouw@staatsbosbeheer.nl

https://www.staatsbosbeheer.nl/zakendoen/natuurinclusief-boeren